

EUROPOS LYČIŲ LYGYBĖS INSTITUTAS

EIGE

2010–2012 m. vidutinės trukmės darbo programa

Patvirtinta 2010 m. balandžio 29 d.
Galutinė versija

ĮŽANGA

Europos lyčių lygybės institutas įsteigtas 2006 m. gruodžio 20 d. vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentu (EB) Nr. 1922/2006, įsteigiančiu Europos lyčių lygybės institutą. Reglamente taip apibrėžiami EIGE veiklos bendri tikslai arba ilgalaikiai rezultatai (tikslų poveikio lygmuo):

prisidėti prie lyčių lygybės skatinimo ir ją stiprinti, įskaitant lyčių aspekto integravimą į visas Bendrijos politikos kryptis ir pagal ją parengtas nacionalinės politikos kryptis, kovoti su diskriminacija dėl lyties bei ugdyti ES piliečių sąmoningumą lyčių lygybės klausimu.

ATEINANČIŲ METŲ UŽDAVINIAI

Pasikeitusios sudėties Europos Parlamentas ir Europos Komisija

Pasikeitus Europos Parlamento (2009 m.) ir Europos Komisijos (2010 m.) sudėtimis, Institutui gali iškilti naujų uždavinių, jei lyčių lygybės srityje bus nustatyti nauji prioritetai. Tačiau tai taip pat gali suteikti galimybę užmegzti stiprius bendradarbiavimo ryšius su naujais EP, Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto (FEMM) ir kitų susijusių komitetų ir darbo grupių nariais.

Naujos sudėties Komisija ir jos narių pozicija bei tikslai, susiję su moterų ir vyrų lygybės klausimais, taip pat turės įtakos EIGE darbui. Planuojant vidutinės trukmės ir metines darbo programas, bus atsižvelgta į J. M. Barroso vadovaujamos II Komisijos prioritetus, kuriuos pristatė Komisijos pirmininkas J. M. Barroso.

Lyčių lygybės klausimai priklausys naujosios teisingumo, laisvės ir saugumo komisijos narės kompetencijai, tai atvers naujų galimybių ateityje. Visų pirma tai parodys, kokius prioritetus ir nuostatas puoselės komisarė ir jos kabineto nariai.

Lisabonos sutartis

Lisabonos sutarties politinis ir praktinis poveikis lyčių lygybės politikos kryptims ir praktiniam lyčių lygybės veiklos įgyvendinimui, susijusiam visų pirma su užimtumu bei socialine sanglauda ir įvairių suinteresuotųjų šalių dalyvavimu, bus svarbus veiksnys, turėsiantis poveikio būsimiems EIGE prioritetams ir darbui.

Finansų ir ekonomikos krizė

2009 m. paskelbtoje Komisijos ataskaitoje¹ teigiama, kad „tam tikros lyčių lygybės užtikrinimo priemonės buvo atšauktos arba nukeltos, o galimas valstybės biudžeto mažinimas gali turėti neigiamos įtakos moterų užimtumui ir lyčių lygybės skatinimui. Politiniai veiksmai, kurių imtasi nuosmukiui įveikti, moterų užimtumo ir lyčių lygybės atžvilgiu suteikia galimybių, bet kartu kelia pavojų. Yra pavojaus, kad dėl dabartinio nuosmukio pažanga sulėtės ar net prasidės atvirkštinis procesas, o tai turės ilgalaikių pasekmių ekonomikos tvarumui ir socialinės apsaugos sistemoms, socialinei įtraukčiai ir demografijai“.

Dėl nuosmukio poveikio moterų ir vyrų lygybei reikės imtis papildomų priemonių lyčių problemoms spręsti, visų pirma užimtumo, nemokamo darbo ir socialinių klausimų srityse. EIGE sieks padėti ateityje ES pirmininkausiančioms valstybėms narėms rengti ir įgyvendinti tvarias socialinės Europos ir ekonomikos augimo strategijas.

¹ Komisijos ataskaita Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui, Moterų ir vyrų lygybė (2010 m.) (SEC(2009) 1706).

Nauja Europos Komisijos 2011–2015 m. moterų ir vyrų lygybės strategija

2010 m. viduryje bus pradėta rengti nauja Europos Komisijos lyčių lygybės strategija. Ją rengiant bus remiamasi patirtimi, įgyta įgyvendinant ankstesnes 2006–2010 m. moterų ir vyrų lygybės gaires. Strategijoje bus nurodytos prioritetinės veiklos ir susijusių veiksmų sritys, pateikti konkretūs pasiūlymai, kaip tobulinti lyčių lygybės srities valdymą, ir pateiktos stebėsenos priemonės padarytai pažangai įvertinti. Kaip ir ankstesnėse gairėse šioje laikotarpio vidurio strategijoje pateikiamos konkrečios lyčių lygybės įtvirtinimo ir lyčių aspekto integravimo metodo stiprinimo priemonės, joje taip pat siekiama apimti visas Komisijos veiklos ir politikos krypčių sritis. Kadangi EIGE veikla turėtų papildyti Komisijos darbą (teikiant techninę pagalbą ir paramą Reglamente nurodytose srityse), veiklos koordinavimas su Užimtumo, socialinių reikalų ir lygių galimybių generaliniu direktoratu (DG EMPL) ir jo Lyčių lygybės direktoratu padės nustatyti sritis, kuriose būtina EIGE pagalba ir dalyvavimas. EIGE vaidmuo bus itin svarbus siekiant 2010 m. kovo 8 d. Tarybos išvados² nurodomo tikslo – panaikinti smurtą prieš moteris Europos Sąjungoje: jis padės Europos Komisijai ir valstybėms narėms aktyviau kovoti su smurtu dėl lyties, kaupiant, analizuojant ir skleidžiant turimą informaciją apie smurtą prieš moteris. EIGE taip pat remia ES pirmininkaujančias valstybes nares, šioms įgyvendinant tolesnę su strategija susijusią veiklą, įskaitant Europos lyčių lygybės pakto atnaujinimą.

2010–2012 M. PAGRINDINĖS SRITYS

2010–2012 m. Institutas sieks sparčiai pabaigti agentūros steigiamuosius darbus ir pradėti išsamioje veiklos programoje numatytus darbus.

Iš pradžių daugiausia pastangų bus skiriama **Instituto administracinės ir veiklos struktūros sukūrimui**. Be galutinio etatų planų įvykdymo ir visų pagrindinių EIGE dokumentų parengimo, bus stengiamasi sukurti administracinės ir finansinės nepriklausomybės sąlygas. Su **EIGE organais** susijęs darbas apims Valdymo tarybos kadencijos pratęsimą ir veiksmingos Ekspertų forumo darbo tvarkos nustatymą.

Parama ES institucijų ir valstybių narių veiklai, susijusiai su moksliniais tyrimais ir politikos formavimu, yra antroji pagrindinė vidutinės trukmės veiklos sritis. Reikės stengtis parengti visuomenei skirtus dokumentus. Sukaupti statistiniai ir kiti duomenys ir informacija, taip pat veiksmingi įvairių ES institucijų, valstybių narių ir vietos, regionų ir tarptautinių organizacijų taikomi lyčių aspekto integravimo modeliai ir metodai bus gausios paramos ir pagalbos šaltinis ateityje. Darbas su Pekino rodikliais teikiant pagalbą ES pirmininkaujančioms valstybėms narėms, rengiančioms rodiklius likusiose srityse, esamų rodiklių tikslinimas ir turimos informacijos panaudojimas bus dar viena didžiulė 2010 m. prasidėsiančios Instituto veiklos sritis.

Teminėse arba prioritetinėse srityse (trečioji veiklos sritis) dėmesys bus telkiamas į ES lyčių lygybės indekso, atspindėsiančio lyčių skirtumus ir suteiksiančio valstybėms narėms priemonę skatinti lyčių lygybės veiklą, koncepciją.

Sąmoningumo didinimas, bendradarbiavimas kuriant tinklus ir informavimas – ketvirtoji pagrindinė sritis, kurioje bus siekiama supažindinti su lyčių lygybės veikla ir skatinti lyčių lygybės siekimą įvairiais lygmenimis. Kovoju su abiejų lyčių stereotipais, bus kuriamos žurnalistų (-čių) ir žiniasklaidos ekspertų (-čių), moterų vadovių, vyrų lobistų ir nuomonės formuotojų grupės konsultacijoms, be to, bus sukurta EIGE išorės informavimo strategija ir vyrams, ir moterims. Veikla šioje srityje bus nukreipta į jaunesniąją kartą ir sutelkta į abiejų lyčių stereotipų laužymą, nes tai – dar vienas Komisijos lyčių lygybės gairių ir ES pirmininkausiančių valstybių narių prioritetas.

Dialogas ir partnerystė padės Institutui lengviau įsitvirtinti kaip veiksmingam ir profesionaliam veikėjui lyčių lygybės srityje. 2010–2012 m. bus kuriami bendradarbiavimo tinklai su pagrindinėmis suinteresuotosiomis šalimis ir nustatomos bendradarbiavimo formos, padėsiančios išvengti pastangų dubliavimo ir siekti sinergijos. Veikla šioje pagrindinėje srityje paspartins Europos lyčių lygybės tinklo sukūrimą.

²Europos Sąjungos Taryba, 2010 m. vasario 22 d. Tarybos išvados 6585/10, Briuselis, 2010 m. vasario 22 d.

TURINYS

1 ĮGYVENDINIMO PRINCIPAS IR METODAI

- 1.1 Į REZULTATUS ORIENTUOTAS PRIEMONIŲ PLANAVIMAS
- 1.2 RIZIKOS VALDYMAS IR VIDAUS KONTROLĖS STANDARTAI
- 1.3 KOMPETENCIJOS SRITYS
- 1.4 PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PRINCIPAI EIGE

2 2010–2012 M. DARBO PROGRAMA

2.1 1 PAGRINDINĖ SRITIS: INSTITUCINĖ INSTITUTO STRUKTŪRA

- 2.1.1 Administracinės ir finansinės nepriklausomybės užtikrinimas
- 2.1.2 EIGE organai

2.2 2 PAGRINDINĖ SRITIS: PARAMA ES INSTITUCIJŲ IR VALSTYBIŲ NARIŲ MOKSLINIAMS TYRIMAMS IR SU POLITIKOS FORMAVIMU SUSIJUSIAM DARBUI

- 2.2.1 Patikimų duomenų, statistikos ir rodiklių rengimas
- 2.2.2 Lyčių aspekto integravimo priemonių ir metodų kūrimas
- 2.2.3 Geriausios praktikos kaupimas, dokumentavimas ir sklaida

2.3 3 PAGRINDINĖ SRITIS: TEMINĖS ARBA PRIORITETINĖS SRITYS

- 2.3.1 ES lyčių lygybės indeksas

2.4 4 PAGRINDINĖ SRITIS: SĄMONINGUMO DIDINIMAS, BENDRADARBIAVIMAS KURIANT TINKLUS IR INFORMAVIMAS

- 2.4.1 Pirminė informacija apie Institutą ES piliečiams ir įvairioms tikslinėms grupėms
- 2.4.2 Patikimos ir išsamios informacijos rengimas
- 2.4.3 Lyčių stereotipų laužymas

2.5 5 PAGRINDINĖ SRITIS: DIALOGAS IR PARTNERYSTĖ

- 2.5.1 Europos lyčių lygybės tinklo sukūrimas
- 2.5.2 Suinteresuotosios šalys ir partneriai

3 STEBĖJIMAS IR VERTINIMAS

- 3.1 STEBĖJIMO ĮGYVENDINIMAS
- 3.2 METINĖ ATASKAITA
- 3.3 VERTINIMAS

1 ĮGYVENDINIMO PRINCIPAS IR METODAI

1.1 Į REZULTATUS ORIENTUOTAS PRIEMONIŲ PLANAVIMAS

Laikantis į rezultatus orientuoto Instituto veiklos planavimo, įgyvendinimo, atskaitomybės ir stebėjimo principo, darbo programa grindžiama visuotinai priimtu į rezultatus orientuoto valdymo metodu (*Results-Based Management*).

Praktiškai Institutas savo veiklą grįs rezultatų grandine (*impact-outcome-output-input*). Siekiant bendrųjų tikslų, apibrėžtose konkrečiose veiklos srityse bus siekiama išmatuojamų laikotarpio vidurio rezultatų ir pasiekimų (*outcome*), kuriuos įgyvendinti (arba pasiekti) padės smulkesni konkrečių veiksmų rezultatai arba tiesioginiai rezultatai (*output*) ir indėlis (*input*) konkrečiose veiklos srityse.

Pažangai stebėti bus nustatyti visų veiklos lygmenų rodikliai, paremti pirmaisiais veiklos metais surinktais pagrindiniais duomenimis. Svarbu pabrėžti, kad poveikio lygmens rodikliai bus parengti tik atlikus *ex-ante* vertinimą, per kurį bus surinkta informacija, skirta pokyčiams visuomenėje ir išorinėje aplinkoje įvertinti.

1.2 RIZIKOS VALDYMAS IR VIDAUS KONTROLĖS STANDARTAI

Per pirmuosius veiklos metus ir ypač pradėjus dirbti naujiems darbuotojams, EIGE išnagrinės visus vidaus ir išorės rizikos veiksnius, kurie galėtų turėti poveikio jo veiklai. Vėliau Institutas sukurs veiksmingą rizikos valdymo sistemą. Sprendimai ir priemonės bus įtraukti į vidaus kontrolės standartus.

1.3 KOMPETENCIJOS SRITYS

Kaip nustatyta Reglamente,³ Institutas savo uždavinius turi atlikti neviršydamas Bendrijos kompetencijos ribų, vadovaudamasis patvirtintais tikslais bei metinėje programoje nustatytais prioritetinėmis sritimis. Instituto darbo programa, taip pat jo statistinio ir mokslinio darbo kryptys, turi atitikti ES prioritetus lyčių lygybės srityje ir Komisijos darbo programą.

1.4 PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PRINCIPAI EIGE

1.4.1 Bendras tikslų siekimas

Kad įvykdytų Reglamente nustatytus uždavinius, Institutas privalo turėti gerai sudarytą ir itin sutelktą organizaciją, kuri būtų nepaprastai lanksti ir jautriai reaguotų į kintančią aplinką. Siekiant optimizuoti Instituto veiklos efektyvumą ir skatinti vidaus kompetencijų ugdymą ir mokymąsi, numatoma steigti dviejų skyrių plokščios struktūros organizaciją.

Administravimo skyrius, kuris iš esmės užtikrins sklandžią finansinę ir administracinę Instituto veiklą, taip pat dalyvaus tikslų siekimo stebėjimo procese ir Instituto informacinėje veikloje.

Veiklos skyrius bus sudarytas iš keturių grupių, kurios, pasitelkdamos kiekviena savo konkrečių kompetencijų, rems vieną kitą, siekdamos bendro tikslo. Jeigu bus įmanoma, grupėms vadovaus vyresnieji ekspertai, kurie koordinuos grupės darbą ir dalyvaus stebint pokyčius.

Metodų ir priemonių grupė padės kitoms grupėms rengti ir teikti tvirtus jų veiklą grindžiančius įrodymus: aiškins informaciją ir teiks ją vartotojui patogiu būdu, taip pat rengs lyčių aspekto integravimo priemonių paketus ir vadovus, platintinus ES viduje – įvairiems ES departamentams ir institucijoms, ir išorėje – valstybėms narėms, agentūroms ir kitoms suinteresuotosioms šalims.

³ Europos Parlamento ir Tarybos 2006 m. gruodžio 20 d. Reglamentas (EB) Nr. 1922/2006, įsteigiantis Europos lyčių lygybės institutą:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:403:0009:0017:LT:PDF>

Teminių ir (arba) prioritetinių sričių grupei bus patikėti pasirinktų sričių klausimai ir konkrečios problemos, kurias nurodys Instituto organai arba kurias spręsti prašys suinteresuotosios šalys. Ši grupė taip pat bendradarbiaus su kitomis grupėmis leidybos, sklaidos ir rezultatų pristatymo galutiniams vartotojams srityse.

Informavimo ir sąmoningumo ugdymo grupė dirbs su kitomis grupėmis ir padės joms pasirinkti skelbtinus klausimus ir naujienas, taip pat tikslines grupes ir informavimo kanalus. Šios grupės darbuotojai talkins kitoms grupėms, rengiant spaudos pranešimus ir pristatymo medžiagą interneto svetainei ir leidiniams, taip pat planuojant kampanijas.

Tinklų ir suinteresuotųjų šalių grupė bendradarbiaus su kitomis grupėmis grįžtamojo ryšio ir informacijos tvarkymo, seminarų ir apvaliojo stalo diskusijų konkrečiais klausimais planavimo bei organizavimo ir rezultatų, mokslinių tyrimų ir leidinių sklaidos kanalų kūrimo srityse.

1.4.2 Informacijos sklaidos įtraukimas į visą veiklą

Daugelio lyčių lygybės srityje dirbančių subjektų ir organizacijų įgyta patirtis rodo, kad nemažai išteklių prarandama, dubliuojant mokslinius tyrimus, modelių bei priemonių rengimą ir duomenų bei statistikos rinkimą. Paprastai išteklių netenkama dėl to, kad suinteresuotiesiems vartotojams skirta medžiaga yra nepakankamai gerai platinama arba sudaromos ribotos galimybės ja naudotis. Naudodamasis bendrais išteklių ir padėdamas platinti jau turimus, EIGE suplanuos vidinės ir išorinės informacijos ir duomenų sklaidos priemones ir įtrauks jas į visas savo veiklas.

1.4.3 Konsultacijos ir bendradarbiavimas su visomis suinteresuotosiomis šalimis ir partneriais

Siekdamas sinergijos ir kuo didesnio savo veiklos poveikio, Institutas tarsis su suinteresuotosiomis šalimis, kad išsiaiškintų, ar jos nori bendradarbiauti konkrečiose srityse arba renginiuose, rengti bendrus mokymus, kartu vykdyti mokslinius tyrimus ir kitokią veiklą. To siekiant bus planuojami reguliariūs susitikimai *inter alia* su Europos Parlamentu ir Komisija, ypač su Užimtumo, socialinių reikalų ir lygių galimybių generaliniu direktoratu (DG EMPL), valstybėmis narėmis ir kitomis organizacijomis bei partneriais, tarp jų su Europos Taryba ir atitinkamomis Jungtinių Tautų institucijomis bei agentūromis, kad būtų galima atnaujinti ir taisyti programoje numatytą veiklos planą.

Siekdamas išvengti pastangų dubliavimo ir užtikrinti kuo geresnį išteklių naudojimą, Institutas, vadovaudamasis Reglamentu, glaudžiai bendradarbiaus su Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondu (*Eurofound*), Europos saugos ir sveikatos darbe agentūra, Europos profesinio mokymo plėtros centru ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra.

1.4.4 Valstybių narių įtraukimas, pasitelkiant nacionalinių ekspertų delegavimą

Jeigu bus ypatingų susidomėjimo sričių arba prašymų atlikti specialius mokslinius tyrimus ir parengti metodus darbo programoje nenumatytose srityse, Valdymo taryba gali patvirtinti nuostatas dėl valstybių narių nacionalinių ekspertų delegavimo į Institutą.

2 2010–2012 M. DARBO PROGRAMA

Siekdamas bendrųjų savo tikslų Institutas savo darbą organizuos konkrečiose veiklos srityse suplanuodamas konkrečius veiklos rezultatus (*outcome*) (laikotarpio vidurio rezultatus). Konkretūs ir tiesioginiai veiklos rezultatai (*output*) bus suplanuoti ir pristatyti metinėje darbo programoje. Kiekvienoje veiklos srityje numatyti veiklos rezultatų rodikliai, padėsiantys sukurti pažangos stebėjimo ir vertinimo sistemą.

Toliau pateikiami reglamente nustatyti konkrečių EIGE veiklos sričių uždaviniai.

2.1 1 PAGRINDINĖ SRITIS: INSTITUCINĖ INSTITUTO STRUKTŪRA

Numatomas rezultatas arba laikotarpio vidurio rezultatas šioje veiklos srityje (2010–2012 m.):

Europos lyčių lygybės institutas — veiksmingai dirbanti ir išmaniai lyčių lygybę skatinanti ES agentūra

2.1.1 Administracinės ir finansinės nepriklausomybės užtikrinimas

Veiklos rezultatas: EIGE veikia kaip visiškai nepriklausoma ES institucija

Veikla šioje srityje turi būti baigta iki 2012 m., kai bus įdarbinti visi darbuotojai ir Institutas bus sukūręs reikiamas administracines ir finansines sistemas, bus visiškai nepriklausomas ir galės veiksmingai veikti. Siekiant sėkmingai pradėti stebėti ir vertinti pažangą, 2010 m. antrajame ketvirtyje bus užsakytas *ex-ante* vertinimas, o 2012 m. planuojama atlikti tarpinį vertinimą.

Tikimasi, kad 2012 m. pabaigoje EIGE jau galės teikti profesionalią pagalbą vartotojams ir partneriams lyčių lygybės srityje.

2010 m. gegužės–birželio mėn., kai administraciniu ir finansiniu požiūriu EIGE taps visiškai nepriklausomas, planuojama surengti oficialų jo atidarymą, taip pažymint šią svarbią jos istorijos pakopą.

Rezultatų rodikliai: iki 2010 m. antrojo ketvirčio pabaigos surengtas oficialus renginys EIGE veiklos pradžiai pažymėti; iki 2011 m. įvykdytas etatų planas; dokumentų, mokslinių tyrimų ir leidinių skaičius; padidėjusi EIGE paslaugų paklausa; profesionaliai atsakytų užklausų skaičius; didesnis paskirtų ir atliktų užduočių skaičius.

2.1.2 EIGE organai

Veiklos rezultatas: veiksmingi ir veikiantys Instituto organai

Valdymo taryba

Vadovaudamasi Reglamento nuostatomis,

Valdymo taryba priima sprendimus, būtinus Instituto veiklai užtikrinti. Visų pirma ji:

- *tvirtina metinę ir vidutinės trukmės darbo programas;*
- *tvirtina metinę ataskaitą, visų pirma lygindama pasiektus rezultatus su metinės darbo programos tikslais;*
- *taiko drausmines priemones direktoriui (-ei), skiria arba atleidžia jį (ją);*
- *tvirtina Instituto metinio biudžeto projektą ir galutinį metinį biudžetą.*

Valdymo taryba tvirtina Instituto vidaus taisykles ir darbo tvarkos taisykles.

Ši veikla apims Valdymo tarybos ir Ekspertų forumo posėdžių organizavimą.

2010 m. gegužės mėn. įvyks Valdymo tarybos narių rotacija ir naujoji taryba pradės savo kadenciją išrinkdama pirmininką (-ę) ir pirmininko (-ės) pavaduotoją. Įgyvendinant vidutinės trukmės darbo programą, Valdymo taryba tvirtins visus pagrindinius Instituto dokumentus, t. y. metines darbo programas, metinius biudžetus, vidaus taisykles, Tarybos nuostatų įgyvendinimo taisykles ir visas kitas būtinas taisykles ir gaires.

Ekspertų forumas

Vadovaudamasis Reglamentas nuostatomis, Ekspertų forumas:

- *remia direktoriaus (-ės) pastangas užtikrinti Instituto veiklos kokybę ir nepriklausomumą;*
- *sudaro galimybę keistis informacija lyčių lygybės klausimais ir kaupti žinias. Jis užtikrina glaudų Instituto ir valstybių narių kompetentingų institucijų bendradarbiavimą.*

2009 m. gruodžio mėn. sudaryto Ekspertų forumo pirmosios dvi darbo grupės pradės dirbti 2010 m. Jos parengs darbo metodus ir priemones, kuriomis remdamasis Institutas teiks konsultacijas būsimų mokslinių tyrimų, studijų ir galimybių studijų klausimais. Bus pradėtos tinkamų informacijos sklaidos visoms valstybėms narėms, socialiniams ir kitiems partneriams kanalų paieškos. Taip pat bus apibrėžtas Ekspertų forumo dalyvavimas kampanijose, apskritojo stalo diskusijose ir seminaruose, rengiamuose įgyvendinant vidutinės trukmės darbo programą.

Rezultatų rodikliai: nauja Valdymo taryba nuo 2010 m. antrojo ketvirčio pabaigos; iki 2010 m. pabaigos patvirtintos EIGE vidaus taisyklės, 2010 m. metinė darbo programa, 2010–2012 m. vidutinės trukmės darbo programa, likusios Tarnybos nuostatų įgyvendinimo taisyklės; per 2010–2011 m. sudarytos Ekspertų forumo narių darbo grupės; iki 2011 m. vidurio pateikti pirmieji pasiūlymai dėl mokslinių tyrimų sričių.

2.2 2 PAGRINDINĖ SRITIS: PARAMA ES INSTITUCIJŲ IR VALSTYBIŲ NARIŲ MOKSLINIAMS TYRIMAMS IR SU POLITIKOS FORMAVIMU SUSIJUSIAM DARBUI

Numatomas rezultatas arba ilgalaikis šios veiklos srities rezultatas (2010–2012 m.):

Parengti veiksmingi metodai ir priemonės, skirti darbui lyčių lygybės srityje skatinti ir lyčių aspektui į politikos formavimą ir praktinį politikos krypties įgyvendinimą įtraukti.

Moterų ir vyrų lygybės klausimai nebus žinomi, jeigu nebus su lyčių aspektu susijusios informacijos. Būtina išnagrinėti ir išaiškinti šia informaciją bei nustatyti lyčių santykių ypatumus įvairiuose kultūrinuose ir socialiniuose kontekstuose. Pateikiamoje informacijoje privalu pabrėžti slaptas kliūtis moterų ir vyrų lygybei, taip pat moterų arba vyrų tiesioginio arba netiesioginio diskriminavimo galimybes visose gyvenimo srityse.

Valstybių narių politikos kryptys ir jų įgyvendinimo procedūros gali skirtis. Išvados formuluoti skirtų duomenų rinkimo ir pateikimo procesai taip pat gali būti nevienodi. Gana sunku įvertinti įvairių ES institucijų dedamas moterų ir vyrų lygybės aspekto integravimo į įvairias politikos kryptis ir praktinio įgyvendinimo pastangas. Praktinės priemonės ir metodai turi būti struktūrinami ir tobulinami.

Vadovaudamasis Reglamento nuostatomis, EIGE:

- *renka, analizuoja ir platina atitinkamą objektyvią, palyginamą ir patikimą informaciją apie lyčių lygybę, įskaitant valstybių narių, Bendrijos institucijų, mokslinių tyrimų centrų, nacionalinių lygybės įstaigų, nevyriausybinių organizacijų, socialinių partnerių, atitinkamų trečiųjų šalių ir tarptautinių organizacijų Institutui perduotus mokslinių tyrimų ir geriausios praktikos rezultatus, ir siūlo tolesnių mokslinių tyrimų sritis;*
- *rengia metodus duomenų objektyvumui, palyginamumui ir patikimumui gerinti Europos lygiu, nustatydamas kriterijus, kurie užtikrintų didesnę informacijos nuoseklumą ir atsižvelgtų į lyčių klausimus duomenų rinkimo metu.*

Rezultatyvumo rodikliai: iki 2011 m. trečiojo ketvirčio suklasifikuoti turimi su lyčių aspektu susiję duomenys ir informacija; iki 2011 m. gruodžio mėn. pristatyti geriausios praktikos pavyzdžiai; dvišaliame bendradarbiavime dalyvaujančių šalių skaičius iki 2012 m. pabaigos.

2.2.1. Patikimų duomenų, statistikos ir rodiklių rengimas

Veiklos rezultatas arba ilgalaikis šios veiklos srities rezultatas (2010–2012 m.): **objektyvūs, palyginami ir patikimi duomenys, kuriais galima naudotis nagrinėjant lyčių aspektą ir dirbant lyčių lygybės srityje**

Ši sritis apims esamų duomenų ir statistikos rinkimą, nagrinėjimą ir aiškinimą. Ji taip pat aprėps turimų rodiklių ir surinktų duomenų derinimą, turimų rodiklių tobulinimą ir ES institucijų bei kitų suinteresuotųjų šalių su statistika susijusio pajėgumo stiprinimą naujose srityse. Bus nustatyti būdai, kaip valstybės narės ir kiti vartotojai turėtų toliau plėtoti turimus rodiklius ir skatinti sistemingesnį jų naudojimą.

Institutas taip pat skatins naudoti rodiklius ir aktualius duomenis, taip pat užtikrins plačią duomenų ir statistinės informacijos sklaidą visiems vartotojams. Bus rengiami ir leidžiami leidiniai apie geriausią institucijų ir pilietinės visuomenės organizacijų praktiką duomenų ir informacijos nagrinėjimo, aiškinimo ir rinkimo srityje.

Kad nenagrinėtose arba mažiau nagrinėtose tyrimų srityse būtų naudojami turimi duomenys ir informacija ir atsižvelgiama į lyčių aspektą, Institutas bendradarbiaus su Eurostatu, nacionalinėmis statistikos ir mokslinių tyrimų institucijomis.

ES pirmininkaujanti Švedija ir Ispanija, taip pat valstybės narės ir įvairios nevyriausybinių organizacijų pabrėžia, kad būtina kovoti su smurtu dėl lyties ir rinkti bei platinti informaciją apie veiksmingus smurto prieš moteris šalinimo metodus ir praktiką. Vadovaudamasis Pekino veiksmų platforma ir Konvencija dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims (CEDAW)⁴, EIGE taip pat turės informuoti apie pažangą kovojant su smurtu dėl lyties, ypač apie tai, kaip sekasi tikslinti arba rengti naujus rodiklius. Remdamasis kovos su smurtu dėl lyties politikos programa, kurią parengti Komisijai pasiūlė Taryba (žr. anksčiau pateiktą 2 išnašą) ir kuri apims pirmuosius Europos smurto prieš moteris stebėjimo centro kūrimo žingsnius, EIGE rinks, nagrinės ir skleis išsamius bei palyginamus duomenis ir informaciją apie smurtą prieš moteris, taip pat rinks gerosios praktikos pavyzdžius prevencijos ir aukų apsaugos srityje ir jais keisis. Duomenų derinimo metodų ir priemonių rengimo pastangos padės sukurti bendrus informavimo apie pažangą ir jos vertinimo kriterijus, o valstybės narės galės susipažinti su naujausiais tyrimais ir žiniomis šioje srityje.

⁴ Konvencija dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims (angl. CEDAW)

2010 m. bus pradėti parengiamieji darbai, aprėpsiantys esamų duomenų ir statistikos rinkimą. Jie visų pirma apims techninės pagalbos teikimą Tarybai, įgyvendinančiai ir toliau plėtojančiai Pekino veiksmų platformą ir platinančiai ir atnaujinančiai rodiklius. 2011 m. EIGE pradės rengti labiausiai susirūpinimą keliančių sričių rodiklių pasiūlymus.

Rodikliai nustatyti devyniose Pekino veiksmų platformoje⁵ nurodytose labiausiai susirūpinimą keliančiose srityse. Duomenų turima ne visiems rodikliams parengti, o jeigu jų ir yra, jie nebūtinai pastebimai išplatunami arba išnagrinėjami. 2010–2012 m. EIGE suplanuos ir pasitelkdamas savo interneto svetainę įgyvendins veiksmus, padidinsiančius rodiklių žinomumą ir naudingumą.

Remdamasis 2010 m. atliktu turimų rodiklių patikslinimu, EIGE galės teikti patarimus, kaip juos atnaujinti ir tobulinti.

Antruoju programos įgyvendinimo etapu (2011 m. ir vėliau) Institutas padės Tarybai apibrėžti rodiklius, rengdamas ataskaitas ir duomenis Pekino veiksmų platformoje nurodytose labiausiai susirūpinimą keliančiose srityse, kurių imsis Taryba.

Galėtų būti sukurta darbo grupė, susidedanti iš Instituto Ekspertų forumo narių ir kitų šios srities ekspertų, kuri padėtų EIGE atlikti siūlomas užduotis.

EIGE talkins būsimums ES pirmininkausiančioms valstybėms narėms rengiant rodiklius ir lyginamosios analizės informaciją.

Institutas sieks kurti sinergiją su Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondu (*Eurofound*), Europos saugos ir sveikatos darbe agentūra, Europos profesinio mokymo plėtros centru ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra.

Be to, Institutas aptars galimybę bendradarbiauti su kai kuriomis tarptautinėmis organizacijomis, kaip antai JT, EBPO ir Pasaulio banku, kad galėtų keistis duomenimis ir rodikliais bei analizuoti ir skleisti informaciją. Be to, Institutas susisieks su regionų ir vietos valdžios institucijomis ir lyčių lygybės bei moterų nevyriausybinėmis organizacijomis valstybėse narėse, kad išsiaiškintų, kiek jos susidomėjusios jo darbu, taip pat kad susipažintų su jų turimais duomenų šaltiniais ir patirtimi.

Informacija bus skleidžiama:

- i) Instituto grupėms, kad šios dirbdamos galėtų naudoti reikiamus faktus ir įrodymus;
- ii) Komisijai teikiant techninę pagalbą;
- iii) Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui;
- iv) valstybėms narėms ir susijusioms nacionalinėms institucijoms;
- v) Tarybai ir Europos Parlamentui, siekiant pristatyti turimus išteklius ir paskatinti naudoti su lyčių aspektu susijusius duomenis ir statistiką, ypač rengiant Pekino rodiklius;
- vi) kitiems partneriams ir regionų ir (arba) vietos valdžios institucijoms, siekiant paremti jų veiklą ir skatinti statistikos naudojimą ir
- vii) visiems kitiems vartotojams, siekiant atsakyti į jų klausimus ir teikti nepaneigiamus ir patikimus įrodymus debatams ir diskusijoms lyčių lygybės srityje.

Rezultatyvumo rodikliai: iki 2010 m. antrojo ketvirčio pabaigos užmegztas bendradarbiavimas su Eurostatu ir Užimtumo, socialinių reikalų ir lygių galimybių generaliniu direktoratu (DG EMPL); iki 2012 m. pabaigos užmegztas bendradarbiavimas su visomis susijusiomis mokslinių tyrimų ir mokslinėmis institucijomis ir

⁵ Rodiklių sąrašus ir nuorodas į Tarybos išvadas ir ataskaitas rasite šioje interneto svetainėje: <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=3682&langId=en>

duomenų bei informacijos teikėjais; iki 2011 m. lapkričio mėn. suklasifikuoti turimi duomenys ir informacija apie lyčių lygybę; iki 2010 m. pradėta dirbti su Pekino rodikliais; iki 2012 m. paskelbti geriausios praktikos pavyzdžiai.

2.2.2. Lyčių aspekto integravimo priemonių ir metodų parengimas

Veiklos rezultatas arba ilgalaikis šios veiklos srities rezultatas (2010–2012 m.): **virtotojams pateiktos veiksmingos praktinės priemonės lyčių aspekto integravimui paremti.**

Vadovaudamasis Reglamento nuostatomis, EIGE:

- *rengia, analizuoja, įvertina ir platina metodines priemones, siekdamas paremti lyčių lygybės klausimų integravimą į visas Bendrijos politikos kryptis ir pagal jas parengtas nacionalinės politikos kryptis bei remti lyčių aspekto integravimą visose Bendrijos institucijose ir įstaigose;*
- *teikia informaciją Bendrijos institucijoms apie lyčių lygybę ir lyčių aspekto integravimą stojančiose šalyse ir šalyse kandidatėse;*
- *teikia informaciją viešoms ir privačioms organizacijoms apie lyčių aspekto integravimą.*

Ši veikla apims techninę pagalbą suinteresuotosioms šalims ir partneriams: bus renkami veiksmingos praktikos pavyzdžiai, susiję su lyčių aspekto integravimo priemonių naudojimu, turimi metodai pritaikomi konkrečioms poreikiams, prireikus kuriami nauji integravimo metodai ir principai. Institutas taip pat atsižvelgs į kitų subjektų – tarptautinių organizacijų, pvz., Europos Tarybos ir Europos savivaldybių ir regionų tarybos, taip pat valstybių narių regionų ir vietos valdžios institucijų ir trečiųjų šalių sukauptą patirtį ir išteklius. Be to, bus renkami ir tvarkomi moterų arba lobistinių organizacijų parengti ir naudojami metodai, skirti konkrečiai lyčiai būdingiems klausimams įtraukti.

Institutas taip pat padės ES pirmininkausiančioms valstybėms narėms, šioms paprašius, įtraukti lyčių lygybės aspektą, įgyvendinant 2020 m. Europos strategiją.

Institutas parengs ir galutiniams vartotojams pateiks pažangai stebėti skirtus priemonių paketus, vadovus, patikros lapus ir gaires. Galbūt bus pasirinktos konkrečios sritys, kurioms reikės skirti daugiausiai dėmesio.

Informacija apie gautus duomenis, išteklius ir parengtas priemones bus platinama (i) viduje, siekiant ugdyti darbuotojų kompetenciją ir suteikti jiems galimybę naudotis šiomis priemonėmis; (ii) EIGE organams, siekiant nuoseklesnės jų pozicijos; (iii) Komisijai ir valstybėms narėms, siekiant skatinti veiksmingą lyčių aspekto integravimą; (iv) visoms kitoms suinteresuotosioms šalims remiant jų veiklą; ir (v) visiems kitiems vartotojams, kurie nori stiprinti lyčių aspekto integravimą, pvz., narystės siekiančioms šalims ir šalims kandidatėms arba trečiosioms šalims.

Rezultatų rodikliai: iki 2011 m. trečiojo ketvirčio vidurio pabaigtas su lyčių aspekto integravimu susijusių poreikių ir sunkumų, taip pat jau sėkmingai naudojamų modelių ir metodų aprašas; iki 2011 m. pabaigos pradėta platinti informacija apie geriausius modelius; iki 2011 m. vidurio ES pirmininkaujančioms valstybėms narėms pateikta informacija apie lyčių aspekto integravimą; iki 2012 m. pabaigos sukurta duomenų bazė apie

įvairius požiūrius į lyčių aspekto integravimą; iki 2012 m. pabaigos parengti pirmieji konkretūs priemonių paketai ir vadovai.

2.2.3 Geriausios praktikos kaupimas, dokumentavimas ir sklaida

Veiklos rezultatas arba ilgalaikis šios veiklos srities rezultatas (2010–2012 m.): **sudarytos sąlygos geriausiai praktikai kaupiti ir veiksmingai platinti**

Vadovaudamasis Reglamento nuostatomis, EIGE:

- *rengia padėties Europoje lyčių lygybės srityje apžvalgą;*
- *organizuoja ekspertų (-čių) ad hoc susitikimus Instituto moksliniams tyrimams remti, skatina mokslo darbuotojų keitimąsi informacija ir skatina į mokslinius tyrimus įtraukti lyčių aspektą;*
- *kuria dokumentacijos išteklius ir sudaro visuomenei galimybę jais naudotis.*

Neperžengdamas savo biudžeto ribų Institutas užsakys būtinus tyrimus ir bendradarbiaus su Komisija ir ES įstaigomis, atliekant tyrimus lyčių lygybės srityje.

Aktualios medžiagos ir informacijos sklaidos srityje Institutas pradės bendradarbiauti su Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondu (*Eurofound*), Europos saugos ir sveikatos darbe agentūra, Europos profesinio mokymo plėtros centru ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra.

Siekiant šios srities tikslų Vilniuje bus įkurtas geriausios praktikos dokumentavimo centras, duomenų bazė ir interneto šaltinių centras ir (arba) biblioteka, kurioje visų pirma bus kaupiama pilkoji literatūra ir (arba) brošiūros apie lyčių lygybę.

Informacijos sklaida – labai svarbi šios veiklos dalis. Todėl reikės parengti gautų duomenų ir parengtų metodų perdavimo ir sklaidos įvairioms tikslinėms grupėms ir galutiniams vartotojams strategiją. Kad geriausios praktikos mainai būtų sėkmingi, svarbu turėti koncepciją, kuria remiantis būtų galima kreiptis į valstybių valdžios institucijas. Strategijoje nustatyta, kad dokumentavimo centras bus atviras visuomenei patraukliu laiku, jame bus organizuojami įvairūs renginiai, kaip antai seminarai ir apvaliojo stalo diskusijos, rūpimiems klausimams aptarti ir veiksmingiausioms priemonėms bei gairėms skatinti.

Rezultatų rodikliai: iki 2012 m. birželio mėn. vartotojams pateikta turimų tyrimų duomenų bazė; iki 2011 m. pabaigos pasirašytos sutartys su suinteresuotosiomis organizacijomis ir mokslinių tyrimų centrais; iki 2011 m. pabaigos visiškai veikiantis elektroninių išteklių centras; iki 2011 m. pasirinktos pirmosios tyrimų sritys; 2011 m. 10 dokumentavimo centro naudotojų per mėnesį.

2.3 3 PAGRINDINĖ SRITIS: TEMINĖS ARBA PRIORITETINĖS SRITYS

Kadangi pagrindinės ES sutartys numato, kad moterų ir vyrų lygybę būtina užtikrinti visose srityse ir kad ES visomis savo veiklomis turi siekti šalinti vyrų ir moterų nelygybę ir skatinti lygybę, Institutui svarbu pasirinkti veiklos sritį, kurioje galėtų atlikti nuodugnesnius ir sudėtingesnius tyrimus.

2.3.1 ES lyčių lygybės indeksas

Veiklos rezultatas arba ilgalaikis šios veiklos srities rezultatas (2010–2012 m.):

Parengtas moterų ir vyrų lygybės vertinimo valstybėse narėse indeksas

Moterų ir vyrų lygybė – sudėtingas ir daugialypis klausimas, taigi ir pažangą šioje srityje sunku išmatuoti ir įvertinti. Labai skiriasi valstybių narių žinios apie moterų ir vyrų padėties skirtumus ir politinė valia šiems

skirtumams šalinti. Trūkstant patikimų, palyginamų ir suderintų duomenų sunkiau nustatyti moterų ir vyrų padėties skirtumus ir suplanuoti priemones bei išteklius, kad būtų galima šalinti galimą diskriminaciją, atskirtį ir sąžiningą arba nesąžoningą lygių vyrų ir moterų teisių neigimą.

Norint dėmesį nukreipti nuo bendros raidos prie lyčių lygybės, būtina sukurti bendrą valstybių narių vertinimo ir reitingavimo sistemą – ES lyčių lygybės indeksą.

Indeksas bus naudojamas (ne-)lygybės mastui tam tikru laiku nustatyti, (ne-)lygybės priežastims išaiškinti, siekiant pasiūlyti politines nelygybės mažinimo priemones ir stebėti jų poveikį tam tikru laikotarpiu.

2010 m. EIGE pradės parengiamuosius naujojo indekso kūrimo darbus. Pirmiausia Institutas nustatys esamus ir būsimus duomenų šaltinius, išnagrinės ir, jeigu reikės, pakoreguos dabartinį indeksą.

Vėliau jis baigs rengti ES indeksą ir paskleis apie jį informaciją (metodai, šalių įverčiai ir aiškinimas).

Dar viena svarbi šios veiklos dalis bus suplanuoti nuolatinį indekso atnaujinimą ateityje, nustatant suderintų duomenų šaltinius ir (arba) statistikos skirtumus.

Visi duomenys ir rezultatai bus nuolat pristatomi ir pateikiami EIGE Valdymo tarybai, Ekspertų forumui ir visoms suinteresuotosioms šalims – EP, Komisijai ir valstybėms narėms.

Rezultatų rodikliai: iki 2010 m. pabaigos parengta indekso struktūra; iki 2011 m. pabaigos aptarti duomenų šaltinių ir informacijos derinimo metodai; iki 2011 m. pabaigos paskelbti pirmieji duomenys ir (arba) leidiniai; nuo 2012 m. pradėta nuolat platinti informaciją.

2.4 4 PAGRINDINĖ SRITIS: SĄŽONINGUMO DIDINIMAS, BENDRADARBIAVIMAS KURIANT TINKLUS IR INFORMAVIMAS

Veiklos rezultatas arba ilgalaikis šios veiklos srities rezultatas (2010–2012 m.):

Europos visuomenė, tinklo partneriai ir pasirinktos tikslinės grupės remia ir skatina moterų ir vyrų lygybę

Ugdant sąžoningumą paprastai siekiama ne tik skleisti žinių apie pasiekimus ir gerąją praktiką, bet ir keisti visuomenės nusistatymą, laužyti lyčių stereotipus ir supažindinti su lyčių padėties skirtumais. Šis procesas yra ilgas, atimantis daug laiko ir sunkiau įvertinamas. Valstybių narių kultūrų, aplinkybių ir kalbų skirtumai sukuria papildomų problemų.

Tinklai – veiksminga sąžoningumo didinimo ir dialogo stiprinimo priemonė. Jau seniai akivaizdu, kad tarpvalstybinės pastangos, partnerystė kūrmas siekiant tų pačių tikslų ir jungtinės lobistinės pajėgos – sėkminga ir veiksminga strategija.

Reglamente nustatytos tokios Instituto užduotys šioje srityje:

- *platina informaciją apie teigiamus nestereotipinių moterų ir vyrų vaidmenų visose gyvenimo srityse pavyzdžius, pristato jų rezultatus ir iniciatyvas, kuriomis siekiama skatinti tokius sėkmingus pavyzdžius ir iš jų pasimokyti;*
- *siekdamas ugdyti ES piliečių sąžoningumą lyčių lygybės srityje, kartu su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais Europos lygiu organizuoja konferencijas, kampanijas ir susitikimus bei pateikia rezultatus ir išvadas Komisijai.*

2.4.1 Pirminė informacija apie institutą ES piliečiams ir įvairioms tikslinėms grupėms
Veiklos rezultatas arba ilgalaikis šios veiklos srities rezultatas (2010–2012 m.):

ES piliečiai žino apie Instituto buvimą ir jo įgaliojimus

2.4.1.1 Informavimo strategijos parengimas

Kad sukurtų veiksmingą požiūrį, Institutas 2010 m. pradės rengti ilgalaikę informavimo strategiją, kuria remdamasis ugdys sąmoningumą, kurs bendradarbiavimo tinklus ir vykdys informavimo veiklą išorėje (visos suinteresuotosios šalys ir vartotojai) ir viduje (darbuotojai).

Strategijoje bus numatyta sukurti keletą bandomųjų grupių ir bendradarbiauti su suinteresuotosiomis šalimis skleidžiant informaciją. Ryšiai su Europos Parlamentu ir Europos Komisija bus svarbiausias strategijos prioritetas.

Institutas parengs ir naudosis įvairiomis priemonėmis, pvz., audiovizualine žiniasklaida internete (socialiniais tinklais, pvz., prisistatančiais *YouTube*) ir dinamiška interneto svetaine, kuri bus atvira ir patogi naudoti piliečiams, lyčių lygybės ekspertams, studentams ir žurnalistams. Platintojams bus pateikti praktiški informaciniai ir reklaminiai paketai, anksti sustiprinsiantys Instituto tapatybę.

Institutas pradės plėtoti strategijos vidaus komponentą; juo bus siekiama padėti EIGE darbuotojams įgyvendinti suplanuotą veiklą, išsiaiškinti, kuriuos duomenis reikia platinti, suformuluoti skelbtiną žinią ir pasirinkti informavimo kanalus.

Nustatyti šios veiklos rodiklius sunku, nes stinga pagrindinių duomenų, todėl labai svarbu surinkti reikiamos informacijos, kuri bus naudojama ateityje atliekant stebėjimą.

2.4.1.2 Europos EIGE logotipo konkursas

Siekdamas sėkmingai įtvirtinti savo, kaip Europos lyčių lygybės centro, tapatybę, EIGE imsis pradinių sąmoningumo ugdymo priemonių. Tai leis Institutui tęsti savo veiklą, užmezgant ilgalaikius ryšius su savo partneriais ir plačiąja visuomene.

Pirmiausia Institutas paskelbs savo oficialaus logotipo konkursą visose valstybėse narėse. Konkursas bus skirtas ne profesionalioms dizaino įmonėms, o Europos piliečiams, visų pirma menininkams, studentams ir jaunimui. Jame galės dalyvauti visi, kuriuos įkvepia lyčių lygybės klausimai ir kurie norėtų padėti kurti EIGE tapatybę. Konkursas turėtų paskatinti konkurso dalyvius ir plačiąją visuomenę domėtis lyčių lygybės klausimais.

Konkursą planuojama pradėti 2010 m. pradžioje ir pabaigti 2010 m. pavasarį. Logotipo konkurso laimėtojas bus pakviestas dalyvauti EIGE oficialaus atidarymo renginyje, kuriame bus pristatytas naujasis logotipas.

Institutas stengsis dalyvauti ir būti matomas įvairiuose Europos Sąjungos, valstybių narių ir įvairių įstaigų renginiuose.

Rezultatų rodikliai: iki 2010 m. pabaigos parengta informavimo strategija; tinklo narių surengtų bendrų renginių skaičius; sėkmingų kampanijų ir renginių skaičius; padidėjęs interneto svetainės lankytojų skaičius; iki 2010 m. trečiojo ketvirčio pabaigos įformintas EIGE logotipas; spaudos pranešimai apie logotipo konkursą išplatinti visose valstybėse narėse.

2.4.2 Patikimos ir išsamios informacijos rengimas

Veiklos rezultatas arba ilgalaikis šios veiklos srities rezultatas (2010–2012 m.): **Išsami informacija apie lyčių lygybę ir EIGE darbą pristatyta suinteresuotosioms šalims ir visuomenei**

Instituto interneto svetainės sukūrimas

Puoselėdamas veiksmingą ir kompleksišką informavimo principą, Institutas sukurs pagrindinę savo interneto svetainės struktūrą, atsižvelgdamas į konkrečių grupių ir internetinės žiniasklaidos poreikius ir interesus, taip pat pokalbių bei diskusijų su vartotojais priemones. Vėliau bus kuriamos pažangesnės informavimo priemonės, kaip antai vaizdo žinutės ir medžiaga įvairioms nevyriausybinėms organizacijoms ir (arba) konkrečioms tikslinėms grupėms, taip pat nuomonių mainų ir diskusijų konkrečiais klausimais forumai. Be to, planuojama pateikti nuorodas į galimus informacijos ir mokslinių tyrimų lyčių lygybės klausimais šaltinius, pvz., nacionalines kompetentingas institucijas ir mokslinių tyrimų centrus universitetuose. Siekdama pritaikyti interneto svetainės dizainą lankytojų poreikiams, EIGE informavimo grupė nuolat kaups jų atsiliepimus ir surengs jų apklausą.

Rezultatų rodikliai (2010–2012 m.): elektroninio naujienlaiškio platinimo mastas 2012 m.; bendras metinis skaitytojų parsisiųstų dokumentų skaičius; bendras mėnesinis sklaidos kanalų (*RSS feeds*) prenumeratorių skaičius; bendras metinis pranešimų spaudai skaičius naujienų skyriuje; bendras metinis parsisiųstų pranešimų spaudai iš naujienų skyriaus skaičius; prieiga prie internetinio išteklių centro iki 2011 m.

2.4.3 Lyčių stereotipų laužymas

Veiklos rezultatas arba ilgalaikis šios veiklos srities rezultatas (2010–2012 m.): **Europiečiai remia lyčių vaidmenų ir tapatybės pokyčius**

2.4.3.1 Išteklių grupių sukūrimas

Šioje srityje Institutas taip pat sieks sukurti keletą išteklių grupių, padėsiančias gilinti žinias apie lyčių lygybės suvokimą.

Ši veikla apims ir susijusių žiniasklaidos pranešimų stebėjimą. Vidutiniu laikotarpiu bus buriamos nuomonės formuotojų ir įtakingų politikų grupės, sieksiančios skleisti žinių visuomenei, keisti žmonių požiūrį, laužyti stereotipus ir propaguoti sektinus pavyzdžius.

Veiksmingam žiniasklaidos darbui 2010 m. bus suburta žurnalistų ir žiniasklaidos bei informavimo ekspertų grupė, kuri skleis informaciją ir inicijuos diskusijas konkrečiais klausimais valstybės narėse. Ši spaudos ir žiniasklaidos ekspertų grupė EIGE kvietimu susitiks (2010 m.) lyčių lygybės reikšmei visuomenėje ir žiniasklaidoje aptarti. Grupės nariai teiks patarimus, kuriuos kaip mokslinį pagrindą Institutas vėliau pasitelks savo išorės ir vidaus informavimo veikloje. Be to, ši grupė padės EIGE ir jo informavimo grupei platinti informaciją ir inicijuoti diskusijas pasirinktais klausimais valstybės narėse.

Vėliau, prisidėdama prie kovos su lyčių stereotipais, EIGE sukurs vyrų grupę, kurie skatins moterų ir vyrų lygybę. Ši grupė rengs informaciją ir medžiagą apie pavyzdinį tėvo vaidmenį, netradicinių pažiūrų karjeros siekiantį darbuotoją arba standartų ir stereotipų nesilaikantį žmogų, galintį daryti poveikį kitiems visuomenės nariams. Grupės parengta medžiaga bus naudojama per EIGE kampanijas ir renginius.

Siekiant skatinti teigiamą moterų įvaizdį, įgyvendinant vidutinės trukmės darbo programą taip pat bus suburta vadovaujamoji darba dirbančių moterų, pvz., ES arba nacionalinių institucijų vadovių arba sėkmingai dirbančių profesionalių ir aktyvių savanorių, grupė. Sėkmingai vadovaujamoji darba dirbančių moterų pasakojimai ir biografinės apybraižos bus pristatytos įvairiuose leidiniuose ir interneto svetainėje, jos bus kviečiamos dalyvauti įvairiuose renginiuose.

2.4.3.2 DARBAS SU JAUNIMU

EIGE sąmoningumo didinimo darbas apims ir lyčių stereotipų nustatymą ir laužymą ES mastu. Kadangi ši užduotis labai sudėtinga, visų pirma dėl kultūrinių, socialinių ir religinių skirtumų Europoje, pirmajam vidutinės trukmės programos laikotarpiui pasirinkta viena, jaunimo, tikslinė grupė. Siekiant tvaraus pokyčio ir galimybės palyginti Europos valstybių skirtumus, 2010 m. bus atliktas pirminis kultūrinių ir socialinių normų ir modelių,

lemiančių lyčių vaidmenis visuomenėje, visų pirma jaunų vyrų ir jaunų tėvų vaidmens suvokimo, tyrimas. Šiame tyrime turėtų išryškėti neigiamas lyčių stereotipų poveikis kiekvienoje Europos Sąjungos valstybėje narėje. Remiantis įvairioms aplinkybėms pritaikyta geriausia praktika, bus pasiūlytos tinkamos konkrečios šių stereotipų laužymo priemonės. Iš pradžių dviejose šalyse vykdomas tyrimas vėliau palaipsniui bus išplėstas ir į kitas valstybes nares.

2010 m. pavasarį bus sukurta darbo grupė, padėsianti planuoti ir stebėti šią veiklą.

Pradinė veikla bus nedidelio masto – pradiniam bandymo laikotarpiui dviejose bandomajame projekte dalyvaujančiose šalyse bus suburta lyčių lygybės atstovų vaidmenį atliksiančių jaunuolių grupė. Dalyviai rinks pastabas apie visuomenės normas ir modelius, susijusius su moterų ir vyrų vaidmenimis, rengdami apklausas ir (arba) kaupdami savo aplinkos žmonių atsiliepimus.

Metų viduryje bus rengiami grupių susitikimai gautiems rezultatams palyginti. Kiekvienų metų pabaigoje EIGE organizuos konferenciją, per kurią pristatys rezultatus, pavyzdžius, pasakojimus ir pasiūlymus dėl galimų pakeitimų. Žymūs žmonės (nuomonės formuotojai) ir žurnalistai bus kviečiami susitikti su jaunesniosios kartos atstovais ir supažindinti juos su savo nuomone.

Remdamasis gautomis pastabomis ir rezultatais, EIGE kaups informacinę medžiagą ir atvejų tyrimų išvadas, pateiktinas brošiūrose, vaizdo medžiagoje ir interneto leidiniuose, skirtuose jaunesiems interneto svetainės lankytojams. Surinkta medžiaga taip pat bus remiamasi rengiant mokymus visomis oficialiomis valstybių narių kalbomis, deramai pritaikytus įvairioms tikslinėms grupėms, ypač tarpkultūroje aplinkoje gyvenančiam jaunimui.

Veikla bus tęsiama, įtraukiant vis daugiau valstybių narių ir kviečiant projektą vykdančių šalių atstovus lyčių lygybės klausimams dalyvauti informavimo ir mokymo renginiuose.

Rezultatų rodikliai: iki 2010 m. antrojo ketvirčio pabaigos sukurta žurnalistų ir žiniasklaidos ir (arba) informavimo ekspertų darbo grupė; iki 2012 m. vidurio pradeda veikti pirmos dvi arba trys grupės konsultacijoms; iki 2010 m. trečiojo ketvirčio pradėtas kultūrinių ir socialinių normų ir modelių tyrimas; iki 2011 m. pabaigos ir 2012 m. atliktas tyrimas apie kitas valstybes nares; iki 2010 m. trečiojo ketvirčio pabaigos nustatytos pirmosios bandomosios grupės; iki 2012 m. pabaigos dalyvaujančių šalių skaičius padidėja iki 6 šalių; iki 2011 m. pabaigos pasirodo pirmieji leidiniai ir kita medžiaga apie stereotipus; iki 2011 m. pabaigos surengtos 3 konferencijos; pradėta informacijos sklaida.

2.5. 5 PAGRINDINĖ SRITIS: DIALOGAS IR PARTNERYSTĖ

Europoje didžiama lyčių lygybės srityje dedamų pastangų dubliuojama, daug iniciatyvų taip ir lieka nepastebėtos, pažangiomis nuomonėmis nesiremiamos, o perspektyvūs metodai ir mokslinių tyrimų rezultatai neplatunami ir neremiami, nes nėra informacijos koordinavimo, jos sutelkimo viename centre ir pristatymo suinteresuotosioms šalims mechanizmo.

Tikimasi, kad Institutas sutelks visas suinteresuotąsias šalis ir partnerius, sukurs keitimosi patirtimi pagrindą, taip pat remis ir skatins pastangas siekti lyčių lygybės.

Vadovaudamasis Reglamento nuostatomis, Institutas:

- *plėtoja dialogą ir bendradarbiavimą su nevyriausybinėmis ir lygių galimybių organizacijomis, universitetais ir ekspertais, tyrimų centrais, socialiniais partneriais ir atitinkamomis įstaigomis, aktyviai siekdamas lygybės nacionaliniu ir Europos lygiu;*
- *siekiant veiksmingumo tikslingai, kad Institutas su šiais subjektais ir valstybių narių ekspertais (-ėmis) sukurtų elektroninį Europos lyčių lygybės tinklą ir koordinuotų jo veiklą.*

Įgyvendinant šią veiklą dėmesys bus sutelktas į aktyvaus bendradarbiavimo užmezgimą su įvairiomis suinteresuotosiomis šalimis įvairiais lygmenimis.

2.5.1 Europos lyčių lygybės tinklo sukūrimas

Veiklos rezultatas arba ilgalaikis šios veiklos srities rezultatas (2010–2012 m.): **Sukurtas kompetencijos ir patirties mainų tinklas**

Vadovaudamasis Reglamento nuostatomis, Institutas:

- *kuria Europos lyčių lygybės tinklą, kuris apima lyčių lygybės ir lyčių aspekto integravimo klausimus nagrinėjančius centrus, įstaigas, organizacijas ir ekspertus, ir koordinuoja jo veiklą, siekdamas remti ir skatinti mokslinius tyrimus, kuo optimaliau panaudoti turimus išteklius ir skatinti keistis informacija bei ją platinti.*

Šioje srityje taikytinos priemonės apims veiksmingų elektroninio tinklo rūšių galimybių studiją, kuria remiantis, bus parengti bendradarbiavimo metodai.

Iki 2010 m. birželio mėn. pabaigos bus sudaryta naudingų ir veiksmingų tinklų darbo grupė, kuri atspindės veikiančių tinklų ir nevyriausybinių organizacijų interesus ir žinias. Ji padės EIGE nustatyti ryšius ir kanalus, kuriais informacija pasieks atitinkamas organizacijas ir įstaigas, bei žinių rinkimo ir telkimo būdus. Numatoma nustatyti šio tinklo narystės pridėtinę vertę ir sukurti naujas naudojimosi juo formas.

Taip pat numatoma apibrėžti naudojimosi tinklu ir jo partneriais metodus, padėsiančius veiksmingai skleisti naudingą informaciją.

Rezultatų rodikliai: iki 2010 m. trečiojo ketvirčio pabaigos pradėta veiksmingų elektroninio tinklo rūšių galimybių studija; iki 2010 m. ketvirtojo ketvirčio pabaigos sudarytas pirmasis galimų tinklo narių aprašas, iki 2011 m. antrojo ketvirčio pabaigos nustatytos tinklo užduotys ir veikimo taisyklės; iki 2010 m. trečiojo ketvirčio sukurta pagrindinė elektroninio tinklo IT priemonių sistema; iki 2011 m. pabaigos pradeda veikti IT platforma mainams.

2.5.2 Suinteresuotosios šalys ir partneriai

Veiklos rezultatas arba ilgalaikis šios veiklos srities rezultatas (2010–2012 m.): **sukurta stipri partnerystė Europoje**

Ruošdamasis būsimam dialogui ir bendradarbiavimui kuriant tinklus, Institutas užmegs ryšius su pagrindinėmis suinteresuotosiomis šalimis. Siekdamas veiksmingai telkti žinias ir skatinti vyrų ir moterų lygybę, EIGE iki 2010 m. pabaigos sukurs darbo grupę.

Bus susitarta dėl bendradarbiavimo, galimų bendrų veiksmų, renginių ir kitos veiklos su (i) naujos sudėties Europos Parlamentu ir atitinkamais jo komitetais, (ii) Europos Komisija, konkrečiai su Užimtumo, socialinių reikalų ir lygių galimybių generaliniu direktoratu, (iii) valstybėmis narėmis ir atitinkamomis nacionalinėmis institucijomis, (iv) universitetais ir mokslinių tyrimų centrais, (v) valstybių narių ir trečiųjų šalių regionų ir vietos valdžios institucijomis, (vi) lyčių lygybės ir moterų nevyriausybinių organizacijomis, (vii) socialiniais partneriais, (viii) atitinkamomis ES agentūromis, (ix) lyčių lygybės srityje dirbančiomis tarptautinėmis

organizacijomis, (x) visomis kitomis suinteresuotosiomis šalimis. Be to, numatoma susitarti dėl bendradarbiavimo ir geriausios praktikos pavyzdžių mainų su kitomis ES agentūromis.

Siekdamas reguliariai skleisti svarbią informaciją, EIGE parengs elektroninį naujienlaiškį, kurį platins visoms suinteresuotosioms šalims ir partneriams. Naujienlaiškio formatas bus parengtas iki 2010 m. pabaigos, vidutinės trukmės strategijos laikotarpiu numatomas reguliarius jo skelbimas.

Rezultatų rodikliai: iki 2010 m. trečiojo ketvirčio sudaryta suinteresuotųjų šalių koordinavimo darbo grupė; rengiami reguliarūs seminarai su Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetu; iki 2011 m. pabaigos pasirašytas Susitarimo memorandumas arba sukurtos kitos bendradarbiavimo formos su mažiausiai 5 pagrindinėmis organizacijomis; 2010 m. partneriams ir suinteresuotosioms šalims pradedamas platinti elektroninis naujienlaiškis.

3 STEBĖJIMAS IR VERTINIMAS

Stebint gaunama informacija apie tai, kokį raidos etapą konkrečiu momentu pasiekė tam tikros krypties politika arba programa atitinkamų tikslų ir rezultatų atžvilgiu. Stebėjimas – įgyvendinimo dalis, kuriuo užsiims suplanuotą veiklą įgyvendinantys darbuotojai ir dalyviai.

Atliekant vertinimą bus žvelgiama plačiau, tikrinant, ar siekiant tikslų arba numatytų rezultatų padaryta pažanga arba siekiant paaiškinti stebint nustatytus pokyčius.

3.1 STEBĖJIMO ĮGYVENDINIMAS

Vadovaudamasis rezultatais pagrįsto stebėjimo principu Institutas rinks ir analizuos informaciją apie darbo programos įgyvendinimo pažangą ir lygins realius tiesioginius rezultatus (*output*) ir laikotarpio vidurio rezultatų ir pasiekimų (*outcome*) lygmenimis su numatytais rezultatais ir tikslais, kad nustatytų padarytą pažangą. Šiuo tikslu Institutas turės rinkti pagrindinius duomenis ir informaciją nuo pačios savo veiklos pradžios. Bus nustatyti rodikliai ir tikslai, padėsiantys vadovybei ir pagrindinėms suinteresuotosioms šalims įvertinti padarytą pažangą ir tikslų siekimo bei skirtų lėšų panaudojimo rezultatus. Kaip nurodyta darbo programoje, kai kurioms sritims, pvz., sąmoningumo ugdymui ir informavimui, reikės surinkti nemažai pagrindinių duomenų, kuriais remiantis bus galima stebėti numatomus pokyčius.

Stebėjimas padės nustatyti, ar veiklai skirtais ištekliais pavyksta pasiekti numatytą rezultatą, taip pat patikslinti veiklos rodiklius ir informuoti apie kilusius sunkumus arba problemas.

Kiekviena grupė parengs rezultatais pagrįstą stebėjimo sistemą, kuria remdamiesi du skyriai sudarys vieną planą, kuriuo bus naudojamosi rengiant vidaus kontrolės standartus.

Vertinant pasirinktoms tikslinėms grupėms ir kontrolinėms grupėms skirtų Instituto veiklos ir priemonių tinkamumą bus atsižvelgiama į vartotojų ir suinteresuotųjų šalių atsiliepimus.

3.2 METINĖ ATASKAITA

Kiekvienų metų pabaigoje EIGE parengs metinę ataskaitą, kurioje pristatys per metus pasiektus tiesioginius rezultatus (*output*). Rezultatai bus vertinami pagal numatytuosius rezultatus, pasitelkiant nustatytus rodiklius. Metinė ataskaita bus teikiama Valdymo tarybai tvirtinti prieš pristatant ją atitinkamoms valdžios institucijoms.

3.3 Vertinimas

Rezultatais pagrįstas vertinimas – suplanuotos, vykdomos arba pabaigtos veiklos vertinimas, siekiant nustatyti jos aktualumą, veiksmingumą, efektyvumą, poveikį ir tvarumą. Vertinimo analizėje, kuria siekiama išsiaiškinti,

kodėl nustatyti tikslai buvo arba nebuvo pasiekti, nagrinėjami įgyvendinimo procesai, nenumatyti rezultatai, teikiamos pamokos, pabrėžiami laimėjimai ir siūlomos tobulinimo rekomendacijos.

Reglamente teigiama, kad:

Iki 2010 m. sausio 18 d. Institutas paveda atlikti nepriklausomą jo pasiekimų išorės vertinimą remiantis Valdymo tarybos, suderinus su Komisija, suteiktais įgaliojimais. Įvertinamas Instituto poveikis lyčių lygybės skatinimui ir pateikiama sinergijos poveikio analizė. Visų pirma skiriamas dėmesys galimam poreikiui keisti arba išplėsti Instituto uždavinius, įskaitant tokio uždavinių keitimo ar išplėtimo finansinį poveikį. Vertinant taip pat analizuojama, ar valdymo struktūra yra tinkama Instituto uždaviniams vykdyti. Įvertinime atsižvelgiama į suinteresuotųjų subjektų nuomones Bendrijos ir nacionaliniu lygiu.

Kadangi Institutas pradėjo veikti vėliau nei planuota ir trūko pagrindinės informacijos rodikliams ir tikslams pagrįsti, *ex-ante* vertinimą nuspręsta užsakyti iki 2010 m. antrojo ketvirčio pabaigos, o tarpinį vertinimą – 2012 m.